

Nr 336.

Av herr **Leffler**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 187, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 18 § 1 mom. i förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket, m. m.

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 187 till årets riksdag får jag härmed anföra följande:

När vid 1922 års riksdag den särskilda tilläggsskatten å importerade tobaksvaror infördes, antogs denna med den uttryckliga motiveringen, att skatten endast vore *tillfällig* (se Bev. Utsk. betänkande nr 5/1922, sid. 3) samt att den skulle ha till ändamål att skydda den inhemska industrin gent emot valutadumping, så att importen i förhållande till den inhemska tillverkningen kom ned i »det jämnviktsläge, som monopollagstiftaren avsett att skapa» motsvarande 1916 och 1917 års siffror (samma betänkande, sid. 6). Bevillningsutskottet säger uttryckligen, att tilläggsskattens syfte vore »att återställa det vid monopolets införande avsedda jämnviktsläget» (sid 7). Diskussionen i kamrarna bevisar också, att riksdagen godkände denna motivering.

Det behöver väl icke särskilt påpekas, att alla de skäl, som åberopats för denna skatt, numera bortfallit. Det är därför med största förvåning, som man ser, att när Kungl. Maj:t nu inkommer till riksdagen med förslag om ändringar i den tillfälliga tilläggsskatten, inskränka sig de lättnader, man vill bereda importen, till 66,000 kr. emot 1922 års belastning av inalles 3,000,000 kronor.

Detta förhållande är så mycket märkligare, som Kungl. Maj:t själv låtit utarbета en statistik, som tydligen utvisar, att importen tack vare tilläggsskatten håller på att fullständigt avskrivras. Utgående från de av riksdagen såsom jämnviktsläge fastställda siffrorna för 1916, ställer sig förhållandet mellan monopolets tillverkning och importen för de olika varugrupperna sålunda:

	1916	1924	1925	1926
Cigarrer	28,7 %	32,2 %	23,8 %	21,2 %
Cigarrcigarretter	7,5 %	12,8 %	8,8 %	7,7 %
Cigarretter	4,3 %	6,2 %	10,0 %	8,8 %
Röktobak	8,9 %	8,8 %	7,3 %	6,5 %

Av dessa siffror framgår *dels* att importen av såväl cigarrer som röktobak är avsevärt lägre än under 1916 och *dels* att de senaste åren visat en sådan oavbruten minskning i importen av *alla* slags tobaksvaror, att om denna tendens fortsätter — varpå alla tecken tyda — är det blott en tidsfråga, när importen kommer att fullständigt upphöra.

Även en annan sida av frågan bör ägnas största uppmärksamhet. Statsmakternas ändamål med bibelhållandet av importen har varit att därigenom verka reglerande på Tobaksmonopolets kvalitéter. Den nu framlagda statistiken visar, att uppnåendet av detta syfte förutom på grund av ovan anförda minskning av importen håller på att äventyras därigenom, att importen mer och mer undanskjutes till de *dyrare* prislägena. Detta gäller framför allt cigarrer, för vilka importpriset jämfört med Tobaksmonopolets pris stigit från 136,8 166,8 till 171,5 % under åren 1924/25/26.

På grund av vad jag sålunda anført får jag hemställa,

att riksdagen ville ingå till Kungl. Maj:t med en anhållan att till nästa års riksdag inkomma antingen med förslag till en omläggning av tobaksskatterna, så att dessa ej drabba importen hårdare än att jämnviktsläget från år 1916 mellan Monopolets försäljning och den enskilda importen åter uppnås eller med ett förslag till ordnande av importhandeln på annat sätt, utan äventyrande av denna handels allmänna uppgift, eventuellt i samband med ersättning åt importgrossisterna för det intrång i deras näringsverksamhet de sedan år 1922 förändrade skattesatserna medfört.

Stockholm den 11 mars 1927.

Edvin Leffler.